

RIJEČKA RAZVOJNA
AGENCIJA PORIN

**Godišnje izvješće o tijeku
poslova i stanju društva Riječke
razvojne agencije Porin d.o.o. u
2021. godini**

1. Tijek poslovanja i stanje društva

Zbog još uvijek velikog utjecaja korona virusa na cjelokupno gospodarstvo, velik broj postojećih klijenata je otkazalo suradnju budući da su otkazani (ili prenamijenjeni za otpornost na krizu uzrokovanu korona virusom) različiti javni pozivi i natječaji ili jednostavno zbog nemogućnosti nastavka suradnje radi negativnog utjecaja korona virusa na njihovo poslovanje. Zbog konstantnih promjena epidemioloških mjera, otkazana su i određena zakazana događanja, usluge najma konferencijske dvorane te razne fizičke edukacije. Manji broj edukacija izvršen je virtualno do svibnja, dok od svibnja do prosinca samo nekoliko u fizičkom obliku. Povećana je potražnja za online edukacijama te za program virtualne inkubacije. Djelatnici Riječke razvojne agencije Porin d.o.o. (RRA Porin) kontinuirano traže nove klijente različitim kanalima.

Utjecajem korona virusa veliki je pad novih poslova te smo iz tog razloga dodatno pojačali i promoviranje usluga Proizvodnog parka Torpedo. Navedeno je uzrokovalo povećanim upitima za 3D printanje i 3D skeniranje no još uvijek nedovoljnim brojem ugovorenih novih poslova. Jedan od razloga je i nemogućnost održavanja različitih fizičkih promotivnih događanja u prvoj polovici godine zbog epidemioloških mjera kako bi pokazali funkcionalnost visoko sofisticirane opreme aditivnih tehnologija. Od mjeseca lipnja djelatnici su intenzivno radili prezentacije i demonstracije industrijske opreme u fizičkom obliku što se je pokazalo boljim načinom promocije od virtulanih načina.

U nastavku su prikazani EU projekti koji su se provodili u 2021. godini, trajanje projektnih aktivnosti nekih od njih nastavljaju se i u narednim godinama. Projekti iz INTERREG programa: projekt „TEMPUS – Temporary USes as start-up actions to enhance port (in)tangible heritage“ i projekt „BLUE & GREEN Infrastructure for Sustainable Cities“.

U prethodnom razdoblju, RRA Porin aplicirala je i dobila dva vrlo značajna projekta: BOND2 i Europe Direct Rijeka.

BOND je jedinstvena mreža različitih vrsta poduzetničkih potpornih institucija (PPI) čija je zadaća pružanje potpore poduzetnicima. Mreža BOND predstavlja platformu za sveukupni razvoj kapaciteta i kvalitete usluga PPI-ja, a poduzetnicima pruža objedinjeni pristup poslovnim znanjima, vještinama, partnerima, informacijama i uslugama važnima za pokretanje i razvoj poslovanja. Na ovaj se način BOND ujedno pozicionira i kao strateški partner donosiocima razvojnih politika i mjera za razvoj poduzetništva u Hrvatskoj. Također, u novoosnovanoj udruzi BOND - RRA Porin je punopravna članica. Benefiti članstva osim za RRA Porin su i za stanare inkubatora te druge korisnike usluga RRA Porin. Djelatnici RRA Porin su tijekom 2021. sudjelovali na različitim poslovnim edukacijama i savjetovanjima u organizaciji BOND-a a sve u svrhu bolje pripreme za savjetovanje poduzetnika.

Europe Direct Rijeka dio je Europe Direct mreže u Hrvatskoj i nove generacije Europe Direct informacijskih centara diljem EU-a čijom mrežom upravlja Europska komisija. Prema Pozivu Europske komisije za podnošenje prijedloga za odabir partnera koji će u Hrvatskoj voditi EUROPE DIRECT u razdoblju od 2021. do 2025., projektni prijedlog Riječke razvojne agencije Porin dobio je vrlo visoku prolaznu ocjenu te je u travnju 2021. godine sklopljen petogodišnji okvirni sporazum čime je RRA Porin postala sjedište centra „Europe Direct Rijeka“ za područje grada Rijeke i Primorsko-goranske županije u razdoblju od 2021. do 2025. godine.

Europe Direct Rijeka službeno je započeo s radom 1. svibnja 2021. godine. Zadaća centra Europe Direct Rijeka je postaviti se kao direktna veza između građana i EU institucija, odnosno djelovati kao produžena ruka Europske komisije koja će pružati potporu u neposrednom protoku informacija vezanih za mogućnosti i prednosti koje su na raspolaganju građanima država članica EU – lokalnom stanovništvu na razini grada Rijeke i Primorsko-goranske županije. Tijekom 2021. godine održana su razna događanja i aktivnosti u okviru Europe Direct Rijeka prema godišnjem planu.

RRA Porin je prijavila tri Erasmus+ projekta s međunarodnim partnerima za koja dva još čeka rezultate a jedan je dobila: „FAST TRACK - Helping Adults Identify and Get on the Right Career Path“. Cilj FAST TRACK projekta je pružiti savjetnicima za profesionalno

usmjeravanje i mentorima alate potrebne za razvoj vještina upravljanja karijerom, koristeći istodobno određene značajke modernih informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

Također, RRA Porin dobila je i projekt: „Ports as driving Wheels of Entrepreneurial Realm plus (PoWER plus)“ čiji je cilj projekta provesti proces predviđanja kako bi se otkrili glavni problemi koji bi mogli utjecati na Jadransko-jonske luke u kratkoročnom do srednjoročnom razdoblju s obzirom na izbijanje epidemije Covid19 i povezanu ekonomsku krizu. Navedeni projekt je nastavak projekta PoWER koji je RRA Porin radila u prethodnom razdoblju.

RRA Porin je u procesu razrade projekata s domaćim i međunarodnim partnerima za buduće EIT natječaje (EIT - European Institute of Innovation & Technology).

Na dan 31. prosinca 2021. u RRA Porin radi 8 djelatnika, na ovim radnim mjestima: savjetnica za razvojne projekte i promidžbu, voditeljica općih, pravnih i kadrovskih poslova, dva koordinatora za inkubatore proizvodnih djelatnosti i tehnološkog laboratorija, dvije projektne asistentice, administrativna referentica te direktor.

Svi projekti napreduju prema planu, RRA Porin je platila sve troškove projektnih aktivnosti prema projektima, no još uvijek se čeka isplata sredstava po projektima POWER, TEMPUS, LO.PA.Z. PLUS i BLUE&GREEN. Kašnjenja u isplati sredstava, nažalost, su postala uobičajena pojava što se je još više pojačalo negativnim utjecajem korona virusa.

Unatoč naporima djelatnika RRA Porin da se naplate dugovanja bivših stanara (poduzetnika) neplatiša iz 2019. i 2020. godine, u mjesecima korona virusa povećao se dug neplatiša i sve je neizvjesnija naplata. Svi novi stanari iz 2020. i 2021. godine uredno plaćaju svoje obveze. Dio klijenata također kasni sa plaćanjem. Sve prethodno navedeno uveliko narušava financijsku stabilnost poduzeća te mjesečnu likvidnost.

Unatoč svemu navedenom, Riječka razvojna agencija Porin d.o.o. ostvarila je dobit od 318.900,00 kn što je povećanje u odnosu na prošlu godinu kada je dobit bila 177.078,00 kn (2020.).

2. Aktivnosti društva RRA Porin u 2021. godini

Obavljanje aktivnosti promidžbe usluga RRA Porin, Proizvodnog parka Torpedo i Europe Direct Rijeka. Izrađena je podstranica Europe Direct Rijeka unutar web stranica Riječke razvojne agencije Porin d.o.o. Pojačana je promocija svih usluga RRA Porin na društvenim mrežama. Konstantno informiranje javnosti putem različitih kanala o savjetodavnim uslugama, pisanju EU projekata i studija, tehničkom savjetovanju, uslugama za primjenu aditivnih tehnologija i kompjuterskog modeliranja i povratnog inženjerstva, edukativnim uslugama te poticanje poslovnih subjekata na njihovo korištenje.

Savjetovanje i educiranje stanara inkubatora vrši se na mjesečnoj razini kako bi ih se dodatno „osnažilo“ u turbulentno vrijeme korona virusa.

Djelatnici RRA Porin u redovnoj su komunikaciji s poslovnim subjektima radi korištenja usluga RRA Porin te mogućnosti umrežavanja, razmjene poslovnih iskustava i rada na projektima. Također, kontinuirano se provode sastanci s različitim potencijalnim klijentima i kreiranje ponuda za iste.

Dana, 13. srpnja 2021. svečano je otvoren Europe Direct Rijeka, informacijski centar koji je dio europske mreže Europe Directa i jedan od 10 takvih koji djeluju u Republici Hrvatskoj. Čast svečanog čina otvaranja imao je Ognian Zlatev, voditelj predstavništva Europske komisije u Republici Hrvatskoj, a pozdravne riječi uputio je Petar Mamula, zamjenik župana Primorsko-goranske županije, Marko Filipović, gradonačelnik Grada Rijeke i Dario Zorić, direktor Riječke razvojne agencije Porin d.o.o. Na skupu su istaknute važne teme za budućnost Europe: novi proračun za razdoblje 2021.-2027. i okvir

Europskog zelenog plana te unapređenje zelene infrastrukture kroz predstavljanje Porinovog projekta Blue and Green Infrastructure for Sustainable Cities. Zahvaljujući aktivnostima informiranja i uključivanja građana Europe Direct centri će pridonijeti europskoj javnoj sferi i podići svijest o EU-u i njegovim prioritetima, mogućnostima i izazovima s kojima se suočava. Voditelj predstavništva Europske komisije, Ognian Zlatev naglasio je da mu je izuzetno drago da je Europe Direct Rijeka pripao RRA Porin koji ima 25-godišnju tradiciju u pomoći poduzetnicima te iskustvo u različitim EU projektima.

RRA Porin surađuje s velikim brojem domaćih i stranih organizacija i poduzeća te s velikim brojem PPI-a (poduzetničkim potpornim institucijama) radi zajedničkog osmišljavanja projekata za nove EU natječaje koji su najavljeni u 2022. godini.

U Proizvodnom parku Torpedo održano je događanje Torpedo Days, 17. rujna 2021. godine, čiji je cilj promocija novih tehnologija i povezivanje različitih industrija i akademskog sektora s novim tehnologijama. Na događanju je potpisan sporazum o suradnji sa Tehničkim fakultetom Sveučilišta u Rijeci. Osim predavanja „Aditivna proizvodnja u industriji“ održanog od strane predstavnika poduzeća Končar – Električna vozila d.d., održan je i panel pod nazivom „Spajanje novih tehnologija s industrijom“. Voditelj panela na događanju Torpedo Days bio je Dražen Šimičević iz Vienna Business Agency iz Austrije, agencije koja je prvi kontakt za sva poduzeća koja pokušavaju izgraditi poslovanje u Austriji. Sudionici panela bili su prof.dr.sc. Marina Franulović, Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci, doc.dr.sc. Miro Hegedić, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, Lean Startup Hrvatska, Tomislav Breški, Končar – Električna vozila d.d. te Dario Zorić, Riječka razvojna agencija Porin. Nakon panela održan je obilazak Proizvodnog parka Torpedo.

Navedeno događanje polučilo je velikim uspjehom te je održan još jedan Torpedo Days u mjesecu prosincu. Program je započeo s uvodnim predavanjem Damira Medveda, menadžera prodaje u novim poslovnim područjima Ericsson Nikola Tesla d.d. koji je istaknuo da Rijeka nije slučajno već godinama proglašavana za “najpametniji grad” u Hrvatskoj jer se upravo tu provodi projekt u vrijednosti od 20 milijuna eura u koji su uključena brojna inovativna riječka poduzeća. Grad Rijeka je još 2015. godine pokrenuo

inicijativu za osnivanje centara kompetencija u području tzv. pametnih gradova te je u suradnji s partnerima, odnosno predstavnicima gospodarstva, ali i znanstveno-istraživačkim organizacijama osniva poduzeće Smart RI.

Panelom raspravom na primjenom pametnih rješenja u različitim industrijama sudjelovali uz Damira Medveda, Luka Bracanović iz poduzeća E-glas (bivši stanar RRA Porin), osnivač poduzeća REEV Electric, Igor Felc (sadašnji stanar RRA Porin) i direktor BrightDock & Huuk, Mateo Starčević Filipović. Luka Bracanović iz poduzeća E-glas podijelio novosti o prilagodbi logopedске aplikacije Kokolingo za mobitele, kao i o najnovijim izmjenama aplikacije. Igor Felc iz REEV Electric, koji ima iskustva s električnim vozilima, najavio je zanimljiv projekt koji razvija baš u prostorima RRA Porin. Riječ je o projektu u kojem se svaki automobil može pretvoriti u hybridni. Nakon predavanja sudionici su imali priliku obići prostore Proizvodnog parka Torpedo i pogledati demonstraciju industrijske opreme za aditivnu tehnologiju, odnosno 3D printanje, skeniranje i modeliranje.

3. Planovi za sljedeće razdoblje

Popunjavanje preostalih mjesta u inkubatorima RRA Porin točnije četiri poslovna prostora unutar Proizvodnog parka Torpedo dok su svi poslovni prostori unutar Poduzetničkog inkubatora za uslužne djelatnosti Torpedo popunjeni. U tijeku je trajni javni poziv za nove stanare Proizvodnog parka Torpedo.

Djelatnici će kontinuirano nastaviti tražiti nove klijente za različite usluge te će RRA Porin sklapati nove sporazume o suradnji s akademskim sektorom, poduzećima i poduzetničkim potpornim organizacijama što bi trebalo rezultirati dugoročnim suradnjama na projektima i aktivnostima od zajedničkog interesa. Sljedeće godine održati će se nekoliko događanja radi promoviranja postojećih usluga, kao što su: „Konferencija o budućnosti Europe“ (usluge Europe Direct Rijeka) u suradnji s Europe Direct Düsseldorf,

Torpedo Days (usluge Proizvodnog parka Torpedo), Dani EU fondova (usluge RRA Porin vezano za EU fondove) te dr.

Sve navedeno ovisi o razvoju situacije vezano za korona virus ne samo u Hrvatskoj, već regiji i svijetu.

4. Izvešće o rentabilnosti poslovanja i uporabi vlastitog kapitala trgovačkog društva Riječka razvojna agencija Porin d.o.o. za 2021. godinu

Pokazatelji rentabilnosti (profitabilnosti) mjere povrat uloženog kapitala, što se smatra najvišom upravljačkom djelotvornošću. Pokazuju sposobnost poduzeća da prihode pretvara u profit. Pokazatelji profitabilnosti se dijele na pokazatelje profitne marže koji pokazuju u kojem postotku je prihod rezultirao profitom i pokazatelje rentabilnosti imovine/kapitala koji pokazuju koliko dobro poduzeće ostvaruje povrat na imovinu/kapital.

Pokazatelji za poduzeće Riječka razvojna agencija Porin d.o.o. u 2021. godini su slijedeći:

Neto marža profita = neto dobit / ukupan prihod = $318.900 / 4.270.486 = 0,07$

Bruto marža profita = dobit prije poreza / ukupan prihod = $318.900 / 4.270.486 = 0,07$

ROA (rentabilnost imovine) = neto dobit / ukupna imovina = $318.900 / 7.639.696 = 0,04$

ROE (rentabilnost kapitala) = neto dobit / vlastiti kapital = $318.900 / 1.342.689 = 0,24$

Pokazatelji za poduzeće Riječka razvojna agencija Porin d.o.o. u 2020. godini su slijedeći:

$$\text{Neto marža profita} = \text{neto dobit} / \text{ukupan prihod} = 177.078 / 3.056.755 = 0,06$$

$$\text{Bruto marža profita} = \text{dobit prije poreza} / \text{ukupan prihod} = 177.078 / 3.056.755 = 0,06$$

$$\text{ROA (rentabilnost imovine)} = \text{neto dobit} / \text{ukupna imovina} = 177.078 / 9.710.474 = 0,02$$

$$\text{ROE (rentabilnost kapitala)} = \text{neto dobit} / \text{vlastiti kapital} = 177.078 / 1.023.789 = 0,17$$

Pokazatelji za poduzeće Riječka razvojna agencija Porin d.o.o. u 2019. godini su bili slijedeći:

$$\text{Neto marža profita} = \text{neto dobit} / \text{ukupan prihod} = -225.005 / 3.030.592 = -0,07$$

$$\text{Bruto marža profita} = \text{dobit prije poreza} / \text{ukupan prihod} = -225.005 / 3.030.592 = -0,07$$

$$\text{ROA (rentabilnost imovine)} = \text{neto dobit} / \text{ukupna imovina} = -225.005 / 4.182.872 = -0,05$$

$$\text{ROE (rentabilnost kapitala)} = \text{neto dobit} / \text{vlastiti kapital} = -225.005/846.711 = -0,27$$

Pokazatelji profitabilnosti u prethodnim razdobljima bili su negativni radi čega nisu adekvatni za usporedbu i detaljnije analize kroz godine. Riječka razvojna agencija Porin (RRA Porin) nije poslovala profitabilno i ostvarivala je gubitke do 2020. godine. Od 2016. godine započeo je negativan trend poslovanja popraćen gubicima koji se nastavio i u 2019. godini. Ipak u 2019. godini gubitci (-225.005 kuna) su smanjeni za 45% u odnosu na godinu ranije (u 2018. godini gubitci su iznosili -405.717 kuna). U 2020. godini Riječka razvojna agencija Porin ostvarila je dobit u iznosu od 177.078

kuna, dok je u 2021. godini dobit iznosila 318.900,00 kn te su i ostali pokazatelji bolji od prethodne 2020. godine.

Razlog prethodnih gubitaka bila je orijentiranost na EU projekte koji zahtijevaju angažman radnika i kapitala, a projekti ne donose dovoljno prihoda za pokriće tekućih troškova već su benefiti projekata vidljivi u stvaranju društvenih vrijednosti za lokalno stanovništvo i poduzetničku zajednicu. Gubitak u 2019. godini je značajno smanjen u odnosu na 2018. godinu zahvaljujući smanjivanju aktivnosti u projektima EU koji su neprofitabilni, optimiziranju radnih procesa (reorganizacija i nova sistematizacija radnih mjesta), smanjivanju troškova poslovanju (telekomunikacijske usluge, računovodstvene usluge, i dr.). U 2020. i 2021. godini nastavilo se u istom smjeru.

Također, veliko kašnjenje isplate sredstava po svim EU projektima otežalo je poslovanje društva, s tim da još se čeka isplata određenih sredstava za većinu projekata. Unatoč velikim naporima djelatnika RRA Porin da se naplate dugovanja stanara (poduzetnika) neplatiša i nekih klijenata nije se uspjelo u potpunosti naplatiti. Sve navedeno narušavalo je financijsku stabilnost poduzeća te mjesečnu likvidnost u 2021. godini. Dok je utjecaj korona virusa u 2021. još uvijek imao značajan utjecaj na prihodovnu stranu Proizvodnog parka Torpedo te prihode od drugih usluga agencije.

Cilj za 2021. godinu bio je jačanje aktivnosti u najprofitabilnijim djelatnostima društva: izradama analiza i studija, konzultantskim uslugama, izradi i provedbi EU projekata za treće strane, edukacijama za poduzetnike te novim uslugama Proizvodnog parka Torpedo. Poslovne aktivnosti u 2021. godini bile su manje od planiranih zbog utjecaja koronavirusa na RRA Porin i gospodarstvo u cjelini. Unatoč svemu, Riječka razvojna agencija Porin je u proteklim razdobljima uspjela izvršavati sve obveze u skladu sa dogovorima s dobavljačima te nije bilo prisilnih naplata.

Važno je napomenuti da je povijesna slika poslovanja Riječke razvojne agencije Porin rezultat posve drugačijeg koncepta poslovanja od onog koji nas očekuje u budućim razdobljima.

Riječka razvojna agencija Porin prolazi kroz tri značajna utjecaja: 1. restrukturiranje poslovanja, 2. investicijski ciklus u Proizvodni park Torpedo i 3. komercijalizacija usluga Proizvodnog parka Torpedo.

1. Restrukturiranje poslovanja ide u smjeru smanjenje aktivnosti vezano za EU projekte kojima je nositelj i/ili partner Riječka razvojna agencija Porin koji zahtijevaju značajan angažman resursa i kapaciteta te orijentaciju na profitabilne djelatnosti: pružanje konzultantskih usluga, pisanje i vođenje EU projekata za klijente, pisanje investicijskih studija, pružanje edukacija te pružanje novih usluga Proizvodnog parka Torpedo kao što su tehničko savjetovanje, povratno inženjerstvo, 3D modeliranje, 3D skeniranje i 3D printanje iz različitih materijala.

2. Investicijski ciklus u Proizvodni park Torpedo je započeo 2018. godine temeljem EU projekta. Investicijski ciklus završio je krajem 2020. godine te su najznačajniji troškovi bili upravo u 2020. godini. Realizacija projekta zahtjeva značajan angažman financijskih sredstava i ljudskih resursa radi čega Riječka razvojna agencija Porin u zadnjih par godina nije bila u mogućnosti orijentirati se u željenoj mjeri na aktivnosti koje nose profite.

3. Komercijalizacija usluga Proizvodnog parka Torpedo odnosno komercijalizacija usluga industrijske opreme za aditivnu tehnologiju koja je nabavljena putem EU projekta.

Navedenim projektom, Proizvodnim parkom Torpedo podržavamo razvoj poduzetništva u gradu Rijeci i projekt je i dalje od iznimne važnosti za poticanje proizvodnih djelatnosti i zasigurno donesti će veće koristi lokalnoj zajednici u bližoj budućnosti. Korisnost je već vidljiva kroz korištenje radioničkih prostora, radioničkog coworking prostora i upotreba industrijske opreme od strane poduzetnika.

Rijeka, 7.4.2022.

